

[Justitsministeren.]

henblik på en effektivisering af kriminalforsorgen for de ikke-anstaltsanbragte kriminelle.

Spørgsmålet om den betingede domsform, som jeg nævnte før, er indgående behandlet i straffelovskommissionens betænkning af 1953.

Efter de gældende regler kan betinget dom kun anvendes i den form, at der fastsættes en bestemt straf i dommen og træffes bestemmelse om, at dens fuldbyrdelse udsættes i en prøvetid på betingelse af, at den dømte fører en straffri vandel og eventuelt overholder visse andre vilkår, f. eks. underkaster sig tilsyn.

Jeg er enig med straffelovskommissionen i, at der er trang til her i landet ligesom i Norge og Sverige — ved siden af den traditionelle betingede dom — at indføre en domsform, hvori der ikke fastsættes straf, idet straffastsættelsen efter skyldspørgsmålets afgørelse udsættes i prøvetiden. Når kernen i den betingede dom er, at der ikke skal fuldbyrdes straf, medmindre visse vilkår overtrædes, må det principielle udgangspunkt i og for sig være, at ikke alene straffuldbyrdelsen, men også straffens fastsættelse udsættes — og kun finder sted, hvis der sker vilkårsovertrædelse. Noget andet er, at dette principielle udgangspunkt jævnligt må vige, nemlig i de tilfælde, hvor præventive hensyn med vægt taler for, at der fastsættes straf i selve dommen.

Som domsform uden straffastsættelse har straffelovskommissionen foreslået en såkaldt forsorgsdom, d. v. s. en domsform, hvorved den pågældende direkte dømmes til at underkaste sig forsorg. At der reelt er tale om, hvad der naturligt betegnes som en betinget dom, fremgår dog af, at de forsorgsmæssige foranstaltninger, dommen lyder på, ikke direkte lader sig fuldbyrde, men — ligesom vilkår i betingede domme af traditionel type — må søges gennemført ved en bagved liggende trussel om fastsættelse og fuldbyrdelse af straf for det pådømte forhold. Betegnelsen forsorgsdom er for så vidt mindre dækkende. Af denne og flere andre grunde, som der er redegjort for i bemærkningerne til lovforslaget, har jeg valgt efter forbillede i de gældende norske og svenske regler at foreslå den nye

domsform udformet som en betinget dom, der kun adskiller sig fra den traditionelle betingede dom ved, at ikke alene straffuldbyrdelsen, men også spørgsmålet om straffens fastsættelse udsættes i prøvetiden.

Ud over denne mere principielle ændring af reglerne om betingede domme, som har fundet udtryk i forslaget til § 56, foreslås en række andre praktiske, betydningsfulde ændringer i disse regler.

§ 57 angår vilkår, der — ud over straffri vandel — kan fastsættes i betingede domme. Den gældende regel i § 56 bestemmer, at den dømte skal sættes under tilsyn, medmindre dette efter omstændighederne skønnes ikke at være formålstjenligt. Endvidere forudsættes det, at også andre vilkår kan anvendes. Nogen begrænsning eller nærmere regler derom er imidlertid ikke fastsat. Forslaget til § 57 indeholder en opregning af vilkår. Denne opregning er dog ikke udtømmende. Forslaget indebærer derfor ingen ændring af den gældende ordning, når bortses fra den foreslåede begrænsning, hvorefter der i vilkår om institutionsophold skal fastsættes en længstetid, som i almindelighed ikke kan overstige 1 år. Værdien af § 57 er den anvisning, bestemmelsen giver domstolene på anvendelse af forskellige forsorgsforanstaltninger m. v. i betingede domme.

I § 58 foreslås regler om kombination af betinget og ubetinget straf. Jeg tillægger denne bestemmelse en ret væsentlig betydning i retning af en effektivisering af reaktionssystemet. Dette gælder ikke mindst reglen i stk. 2, hvorefter domstolene får en almindelig adgang til i forbindelse med betinget dom at idømme en tillægsstraf af bøde. Denne regel vil navnlig have værdi i tilfælde, hvor der ikke fastsættes mere indgribende vilkår i den betingede dom. Reglen i stk. 1, hvorefter en frihedsstraf kan deles i en betinget og en ubetinget straf, er særlig begrundet i tilfælde, hvor der til samtidig påkendelse foreligger flere uligeartede forhold, hvoraf nogle ved isoleret bedømmelse ville have medført betinget dom, medens andre ville have ført til ubetinget straf. Men selv hvor der kun foreligger ét forhold eller flere ligeartede forhold, vil reglen kunne virke hensigtsmæssigt som et supplement til de gældende regler om prøvelsladelse.

§ 59 indeholder en ny regel, hvorefter de